

KULTŪRAS NORIŠU PIEDĀVĀJUMA IZLASE

2022. gada MAIJS

Cienījamie kolēģi un draugi!

Tā, jau klāt maijs! No vienas puses – cik labi; šo košumu dabā un gaišos rītus un vakarus taču tik ļoti gaidījām! No otras puses, vēl tik daudz darāmā – tie pāris darbi jānodod un daži parādi jānokārto (skolēniem), vēl apkopojuma stunda jāizplāno un jānovada (skolotājiem), vēl atlikusī programmas “Latvijas skolas soma” nauda jāizlieto tā, lai ir *pa jēgai* un lai labums un prieks (gan skolēniem, gan skolotājiem). Ja šī pēdējā situācija attiecas arī uz jums, programmas komanda nāk talkā ar maija notikumu izlasi, kurā iekļauta virkne lielisku un aktuālu norišu. Minēšu tikai dažas.

Latgales vēstniecības “GORS” piedāvājumā atrodams koncertuzvedums “Ķiršu koks”, kura pamatā ir itāļu rakstnieces Andželas Noreti grāmata “Mans vectēvs bija ķiršu koks”, un koncertzāles deviņu gadu dzimšanas dienas koncerts “Gaismas lāse”, kurā būs iespēja satikties ar Latvijas Radio kori, diriģentu Sigvardu Kļavu un pianistu Reini Zariņu.

Rīgā aktieris Mārtiņš Vilsons, komponists Jānis Lūsēns un mūziķe Evija Mundeciema sarūpējuši muzikālu stāstu par Brīvības cīņām “Mūžības skartie”, kas palīdzēs iepazīt vienu no latviešu literatūras klasikas stūrakmeņiem – Čaka poēmu ciklu ar tādu pašu nosaukumu, savukārt Iluzionisma teātrī “Mystero” vai jūsu skolā pēc ilgas Amerikas tūres iespējams sastapt iluzionistus Pecolli ar burvju triku izrādi “Brīnumi notiek”.

Apskatiet arī muzeju un izstāžu zāļu aktualitātes, lai nepalaistu garām to, kas rudenī vairs nebūs pieejams. Jauniešus uzrunās Rīgas Mākslas telpā šobrīd notiekošā Rīgas Fotogrāfijas biennāle – Eiropas un Baltijas reģiona laikmetīgās mākslas festivāls. Tā galvenais notikums ir izstāde “Ekrāna ēra III: Klusā daba”, kas turpina uzdot grūti atbildamus jautājumus, piemēram, kā tehnoloģijas maina mūsdienu cilvēkus, kā mainījusies cilvēku attieksme pret šķietami mūžīgām lietām un ētiskām vērtībām, kas paliks pēc mūsu laika?

Izrāde, koncerts vai izstāde, kas palīdzēs sarunāties par aizvadītajā semestrī sevī, skolā un pasaulē notiekošo, būs lielisks mācību gada noslēgums, ar kuru pedagogi var mudināt skolēnus turpināt vērot, domāt un rīkoties arī vasarā. Tūdaļ gan drošības pēc atgādināšu, ka gluži tāpat kā programmas “Latvijas skolas soma” finansējums nav domāts ekskursijām, dabas jaukumu baudīšanai un tik lieliskajām stratēģiskajām un saliedēšanas spēlēm, to nevar lietot izlaiduma muzikālā noformējuma vai svētku koncerta nodrošināšanai.

Kultūras norišu maija izlase noderēs arī tad, ja šajā pusgadā visu esat paveikuši un jau ķeraties pie rudens semestra kultūras dzīves veidošanas. Iepļānojiet savlaicīgi kādu no “Istabas teātris”, teātra trupas “Kvadrifrons” vai citu radošo kolektīvu izrādēm. Rezervējiet programmā iekļauto mūziķu laiku. Izvēlieties filmas un mēģiniet sarunāt arī tikšanos ar to veidotājiem. Aiciniet pie sevis filmu studijas “Animācijas Brigāde” lelles un to veidotājus, rakstniekus, laikmetīgās dejas izrādes utt. Vienlaikus neaizmirstiet arī par bezmaksas metodiskajiem materiāliem un citiem resursiem, kas vienmēr pieejami programmas mājaslapā.

Kas ir svarīgi: sarunājieties un plānojiet norises kopā ar kolēģiem savā un kaimiņu skolās un novados! Palīdziet arī māksliniekiem plānot vairākas izrādes, koncertus vai tikšanās viena brauciena ietvaros; tas skolām būs gan ekonomiski izdevīgāk, gan pavērs iespēju neformālai

sarunai vai savas skolas apkārtnes izrādīšanu māksliniekiem. Palīdziet un ļaujiet skolēniem būt par uzņemošo pusi, parūpēties par māksliniekiem, kopīgi iekārtot telpu un arī atklāt norisi, piesakot viesus. Tieši neliela apsveicināšanās un uzruna pirms koncerta vai cita pasākuma bieži vien pietrūkst.

Aicinu gan tos, kuri jau ir iepazinuši Jāni Znotiņu un viņa komandu, gan tos, kuriem šī sastapšanās vēl priekšā, izlasīt laikrakstā “Izglītība un Kultūra” nesen publicēto interviju, kas apliecina mūsu kopējo mērķi – vest uz skolām profesionālus un augstvērtīgus kultūras notikumus. Lai to sasniegtu, jūsu loma ir izšķiroši svarīga; jūs esat tie, kuri veic izvēles un pieņem lēmumus, tā ietekmējot jauno cilvēku kultūras un dzīves pieredzi. Lai izdodas!

Programmas komandas vārdā,

Aija Tūna, *Dr. paed.*,
programmas “Latvijas skolas soma” vadītāja

MŪZIKA

Koncertuzvedums “Ķiršu koks”

Piedāvā: SIA “Austrumlatvijas koncertzāle” / Latgales vēstniecība “GORS”

Norises laiks: 13. maijā; klātienes norise

Kontaktinformācija: Kristiāna Valeniece, e-pasts: kristiana.valeniece@rezekne.lv,
tel. nr.: 29109924

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://biletes.latgalesgors.lv/lv/uzvedums-kirsu-koks-iveta-apkalna-gundars-abolins-jirmv-bernu-koris>

Koncertuzveduma pamatā ir itāļu rakstnieces Andželas Noreti grāmata “Mans vectēvs bija ķiršu koks”, kas stāsta par attiecībām starp paaudzēm un mīlestību, kurai nav robežu. Tas vēsta par laimīgo bērnības zemi, kurā var kāpt ķirsī, jāt uz zoss un brokastīs dabūt gogelmogeli. Koncertuzvedumā skanēs dziesmas no Raimonda Paula cikla “Mazs, laimīgs zēns” un tajā piedalīsies Iveta Apkalna (ērģeles), Gundars Āboliņš (stāstnieks), Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas bērnu koris un citi mākslinieki.

Latgales vēstniecības “GORS” dzimšanas dienas koncerts “Gaismas lāse”

Piedāvā: SIA “Austrumlatvijas koncertzāle” / Latgales vēstniecība “Gors”

Norises laiks: 28. maijā; klātienes norise

Kontaktinformācija: Kristiāna Valeniece, e-pasts: kristiana.valeniece@rezekne.lv,
tel. nr.: 29109924

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://biletes.latgalesgors.lv/lv/gaismas-lase-gors-dzimsanas-dienas-koncerts>

Deviņu gadu dzimšanas dienas nedēļā Latgales vēstniecība “GORS” aicina savus klausītājus satikties ne vien ar seniem un mīliem draugiem Latvijas Radio kori, diriģentu Sigvardu Kļavu, pianistu Reini Zariņu, bet arī ar komponistiem, kas katrs savā veidā ir bijuši klātesoši koncertzāles tapšanas un veidošanās stāstā – Jāni Ivanovu, Mārtiņu Braunu, Imantu Zemzari. Koncertprogrammas pirmajā daļā atvērtajā koncertzāles foajē telpā Jāņa Ivanova vokālizes

saspēlēsies ar Imanta Zemzara klavierminiaturām, bet Latvijas Radio kora balsis – ar pianista Reiņa Zariņa vārdos netveramo skārumsu. Koncerta otrajā daļā Lielajā zālē skanēs spēkpilnās dziesmas no iecerētā, bet diemžēl nerealizētā Mārtiņa Brauna jubilejas koncerta “Mārtiņprozes un novembris”.

TEĀTRIS

Izrāde “Dauka. Labie jautājumi”

Piedāvā: SIA “Liepājas Leļļu teātris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Ieva Hmieļevska, e-pasts ieva.hmielevska@liepajaskalles.lv,

tel. nr.: 26596186

Mērķauditorija: 2.–6. klase

Plašāk: <http://liepajaskalles.lv/kalendars/>

Izrādē “Dauka. Labie jautājumi” režisors Dmitrijs Petrenko aicina sarunāties par fizisko un emocionālo vardarbību, veidojot dialogu starp bērniem un vecākiem, starp pagātni un tagadni – sarunāties par Daukas kā bērna emocionālajiem pārdzīvojumiem mūsdienu vērtību kontekstā un mūsdienu cilvēka sapratnē.

Izrāde “TAG: Tu attapsies gandarīts”

Piedāvā: Teātra apvienība “Kvadrifrons”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; digitāla norise

Kontaktinformācija: Anna Ulberte, e-pasts anna@kvadrifrons.lv, tel. nr.: 28807325

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Plašāk: <https://git.lv/lv/shows/view/146>

“TAG” ir tiešsaistes izrāde pusaudžu auditorijai, kuras centrā ir viens melīgs lektors un Latvijas pusaudžu iesūtīti materiāli. Pēteris Vainags ir korporatīvais un individuālais konsultants un supervīzors, *self-made* speciālists un divu ultra maratonu dalībnieks, kas savas dienas vada, mācot citiem, kā uzlabot savas dzīves kvalitāti. Kā attapties gandarītiem? Kas notiek tad, kad vienā no viņa lekcijām ielaužas nelūgti viesi? Vai viņš spēs turpināt? Vai varbūt pasaule beidzot uzzinās patiesību?

Izrāde “Tu mani nesaproti”

Piedāvā: “Dirty Deal Teatro”

Norises laiks: Pēc teātra repertuāra un pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Anna Sīle, e-pasts skolas.soma@dirtydealteatro.lv, tel. nr.: 23668244

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://dirtydealteatro.lv/lv/izrazu-saraksts/izrades/tu-mani-nesaproti>

Jebkurš pusaudzis reiz saviem vecākiem ir teicis: “Tu mani nesaproti,” un no tā brīža sācis savu ceļu pretim pieaugšanai. Bet pieauguši cilvēki, spītīgi turoties pie “tu mani nesaproti”, atgādina bērnus pieaugušu cilvēku ķermenī.

Radošajai komandai, cenšoties reanimēt bērnības pārdzīvojumus, iesākas pārpratumu radīta virkne, kas draud izgāzt visu izrādi. Pieci it kā pieauguši cilvēki sāk uzvesties kā spuraini pusaudži – nedzirdot un neredzot viens otru, bet spītīgi cenšoties visiem likt sevī ieklausīties.

Izrāde “Dzīve uz ledusskapja durvīm”

Piedāvā: VSIA “Daugavpils teātris”

Norises laiks: Pēc teātra repertuāra; klātienes norise

Kontaktinformācija: Dainis Melāns, e-pasts marketing@daugavpilsteatris.lv,
tel. nr.: 65426720

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: <https://www.daugavpilsteatris.lv/izrades/dzive-uz-ledusskapja-durvim>

Izrādes pamatā ir angļu rakstnieces Alises Kuiperes romāns “Dzīve uz ledusskapja durvīm”, kurš sastāv no mātes un meitas sarakstes viena gada garumā. Lai arī abas dzīvo zem viena jumta, viņas gandrīz nesatiekas un abām neizdodas izbrīvēt laiku pilnvērtīgai sarunai. Māte pastāvīgi ir darbā, savukārt piecpadsmitgadīgā Klēra kā jau pusaudze labprāt pavada savu brīvo laiku ārpus mājas – ar draugiem, pirmo mīlestību... Kādu dienu pienāk smaga ziņa, kas abu sarakstē izraisa emociju vētru.

“Nav laika”, “gan jau paspēšu”, “vēlāk” – tik bieži ikdienas skrējienā šie vārdi kļūst par nomierinošu mantru. Līdz skrējēji atduras pret durvīm ar uzrakstu – “Par vēlu”. Šī izrāde ir atgādinājums vienmēr atrast laiku tiem, kas sirdij dārgi.

Muzikāls stāsts par Brīvības cīņām “Mūžības skartie”

Piedāvā: SIA “Vilsons Production” un Jāņa Lūsēna mūzikas nams “Ozolu skola”

Norises laiks: 10. maijā Rīgas Latviešu biedrības namā, vēlāk pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Zane Vilsone, e-pasts: vilsonsproduction@gmail.com,
tel. nr.: 26383609

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Viens no Aleksandra Čaka daiļrades vadmotīviem bija personības brīvība, kas visspilgtāk izpaudās poēmu ciklā “Mūžības skartie”, kur strēlnieku tēli attēloti kā pilsoniskās un valstiskās brīvības iemiesojums. Daiļdarba liktenis bija tikpat sarežģīts kā Čaka dzīve – sākot ar vispārēju atzinību un beidzot ar valsts politiskās vadības un paša Čaka noliegumu. Cikla tapšana aizsākās 1930. gadā ar poēmas “Strēlnieku atgriešanās” publikāciju un tūlītēju lasītāju atzinību. Vēlāk, Čakam strādājot Latviešu veco strēlnieku biedrības izdevumu redakcijā un veidojot žurnālu “Latviešu Strēlnieki”, viņš satikās un iepazinās ar strēlniekiem un viņu cīņu stāstiem, no kuriem tapa poēmu cikls “Mūžības skartie”. Čaka poēmu cikls “Mūžības skartie” ir viens no latviešu literatūras klasikas stūrakmeņiem un pamatoti ierakstīts Latvijas Kultūras kanonā.

Aktieris Mārtiņš Vilsons, komponists Jānis Lūsēns un mūziķe Evija Mundeciema ietērpuši Čaka tekstus spēcīgā, patriotiskā, emocionālā un mākslinieciski sensitīvā valodā, kas ļauj līdzdzīvot un saprast latviešu strēlnieku varonību un neatkarīgas valsts izveides augsto cenu, kuru viņi samaksāja arī par mūsu brīvību un labklājību.

CIRKS

Iluzionistu Pecolli burvju triku izrāde “Brīnumi notiek”

Piedāvā: SIA “International Show Production”

Norises laiks: Klātienēs norise, no 9. līdz 24. maijam izbraukumā skolās vai Iluzionisma teātrī “Mystero”

Kontaktinformācija: Inese Mežgale, e-pasts: inese@dare.lv, tel. nr.: 26191261

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Cirka izrādē apvienoti atraktīvi stāsti par iluzionisma vēsturi, lai atklātu skolēniem, kā ar dažādiem kultūras izpausmes līdzekļiem iespējams izzināt pasauli, tai skaitā veicināt radošumu, fantāziju un izzināt skolā apgūstamo dažādu jomu mācību priekšmetu saturu, jo visas šīs zināšanas atraktīvā veidā izrādē liek lietā profesionāli burvju mākslinieki.

Daudzās un dažādās pasaules pasakās un stāstos bieži ir pieminēti neticami brīnumi; izrādes mākslinieki kopā ar skatītājiem aizceļos uz “Džungļu grāmatu”, kur Čūska demonstrēs burvju triku, būs iespēja izmantot “laika mašīnu” un paceļot laikā, skolēni uzzinās, kādas burvestības mācēja slavenais Vilhelms Tells, kā arī redzēs Mērijas Popinsas burvju lietussargu; savukārt kāds varēs iejusties Harija Potera lomā un izmēģināt, ko spēj burvju nūjiņas.

VIZUĀLĀ MĀKSLA

Mākslinieces Daigas Grantiņas personālizstāde “Lauka telpa”

Piedāvā: Mākslas muzejs RĪGAS BIRŽA

Norises laiks: No 7. līdz 31. maijam; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Lilita Pudule, e-pasts: Lilita.Pudule@lnmm.lv, tel. nr.: 67226467

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Plašāk: <https://www.lnmm.lv/makslas-muzejs-rigas-birza>

Daiga Grantiņa ir starptautiski atzīta latviešu māksliniece, kura strādā un dzīvo Parīzē. “Lauka telpa” Mākslas muzejā RĪGAS BIRŽA ir autore līdz šim lielākā personālizstāde Latvijā un arī atgriešanās mājās. Īpaši šai izstādei Daiga Grantiņa apkopojusi savā praksē izkopto skulpturālo leksiku un tai radnieciskos elementus, prezentējot vietai piesaistītus pārradītus un jaunradītus darbus. “Lauka telpa” piesaka virzību uz vairāk simbolisku mākslinieces daiļrades lasījumu, nomainot akcentus no procesā balstīta radošā darba uz tādu, kas sakņojas prāta fiksējumos jeb “redzēšanā”.

KINO

Kinolektorijs “Iepazīsties – leļļu kino!”

Piedāvā: Filmu studija “Animācijas Brigāde”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienēs, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Dace Rīdūze, e-pasts: dace.riduze@inbox.lv, tel. nr.: 29417537

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Nodarbības laikā skolēni iepazīst leļļu filmu tapšanas procesu. Kopā ar filmu veidotājiem skolēni skatās vairākas studijā “Animācijas Brigāde” veidotās filmas; to izvēle var būt saistīta gan ar atbilstošo gadalaiku, gan citām aktuālajām norisēm, tie var būt arī paši jaunākie darbi. Filmu veidotāji atklās un uzskatāmi parādīs leļļu kino veidošanas posmus – kā top scenārijs, lelles un dekorācijas, kā uz ekrāna atdzīvojas lelles un veidojas skaņa. Nodarbībā klātesoši ir arī leļļu filmu aktieri – kino lelles –, kuras iespējams apskatīt.

Skaties jaunākās pašmāju filmas kopā ar klasi

Piedāvā: Kinoteātris “Splendid Palace”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienēs, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Lelde Jevstignejeva, e-pasts: lelde.jevstignejeva@riga.lv, tel. nr.: 26189209

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.splendidpalace.lv/lv/skolam>

Kinoteātris “Splendid Palace” piedāvā rūpīgi atlasītu Latvijas jaunākā kino izlasi, kas audiovizuāli un laikmetīgi uzrunās bērnus un jauniešus. Izveidotā kino izlase sniegs priekšstatu par filmu žanriem un veidiem, iepazīstinās ne tikai ar Latvijas kino režisoriem un aktieriem, bet ļaus izjust arī filmas mūzikas, montāžas, kostīmu mākslas nozīmi filmās. Starp jaunākajām Latvijas filmām šobrīd pieejamas “Gads pirms kara”, “Uzticības persona”, “Tikmēr Lucavsalā”, “Ūdens garša”, “Gads no malas”, “No Ghetto līdz olimpiskajam zeltam”.

DIZAINS

Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeja jaunās pastāvīgās ekspozīcijas

Ekspozīcija “Klasiskās vērtība”

Piedāvā: Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienēs, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Ulla Ozollapa, e-pasts: Ulla.Ozollapa@lnmm.lv, tel. nr.: 20224211

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.lnmm.lv/dekorativas-makslas-un-dizaina-muzejs/jaunumi/dekorativas-makslas-un-dizaina-muzejs-atklaj-atjaunotas-pastavigas-ekspozicijas-47>

Ekspozīcijā “Klasiskās vērtības”, kura vēstī par laiku no 19. gadsimta beigām līdz 20. gadsimta 60. gadiem, turpmāk varēs doties kopā ar audiogidu, iepazīstot Latvijas ievērojamākos meistaros, piemēram, Jūliju Madernieku, Ansi Cīruli un daudzus citus un viņu daiļradi. Tekstus latviešu valodā ierunājis Jaunā Rīgas teātra aktieris Ģirts Krūmiņš, krievu valodā – Mihails Čehova Rīgas Krievu teātra aktieris Anatolijs Fečins, angļu valodā – Miks Koljērs. Jāatzīmē, ka pirmo reizi Latvijas muzeju vēsturē ceļvedis ļauj izzināt dizaina vēsturi arī vieglajā valodā. Audio pastaigā muzejā ir nepieciešams savs mobilais tālrunis un austiņas, taču tikpat labi šos

stāstus var klausīties no mājām vai jebkuras citas vietas, kur nodrošināts interneta pieslēgums. Audiogids bez maksas pieejams LNMM / DMDM profilā lietotnē [SoundCloud](#). Izstādītie muzeja krājuma priekšmeti un arhīvu materiāli sniedz ieskatu dizaina daudzveidībā, liecina par saskarsmes punktiem unikālajā un rūpnieciskajā dizainā, uzsver radošās domas un tradīciju pēctecību.

Ekspozīcija “Dizaina process”

Piedāvā: Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Ulla Ozollapa, e-pasts: Ulla.Ozollapa@lnmm.lv, tel. nr.: 20224211

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.lnmm.lv/dekorativas-makslas-un-dizaina-muzejs/jaunumi/dekorativas-makslas-un-dizaina-muzejs-atklaj-atjaunotas-pastavigas-ekspozicijas-47>

“Dizaina process” jeb stāsts par dizainu no 20. gadsimta 60. gadiem līdz mūsdienām ir izveidots 3. stāva ekspozīcijā kā eksperimentāla studija, kurā ikviens varēs pētīt un līdzdarboties. Latvijas dizaina vēsturi šeit palīdz izgaismot epizodes piecās vienlīdz nozīmīgās tematiskās “stacijās” – “Daba. Vide. Cilvēks”, “Modernā pilsēta”, “Publiskā telpa”, “Forma un materiāls”, “Atvērtās robežas”. Katru informatīvo bloku papildina izcilākie mākslas darbi. Īpaša uzmanība tiek veltīta trīs leģendāriem Latvijas dizaineriem un māksliniekiem – Valdim Celmam, Jānim Borgam un Arturam Riņķim.

Ekspozīcija “Rīgas audums. Laikmeta raksti”

Piedāvā: Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Ulla Ozollapa, e-pasts: Ulla.Ozollapa@lnmm.lv, tel. nr.: 20224211

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.lnmm.lv/dekorativas-makslas-un-dizaina-muzejs/jaunumi/dekorativas-makslas-un-dizaina-muzejs-atklaj-atjaunotas-pastavigas-ekspozicijas-47>

2009. gadā Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs saņēma dāvinājumu – vairākus apjomīgus brūna auduma vākos iesietus albumus, kuru lappusēm pielīmēti nelieli audumu fragmenti. Tie ir tekstilfabrikā “Rīgas audums” ražoto zīda audumu paraugi, kurus atdzīvina virtuālās realitātes ekspozīcija “Rīgas audums. Laikmeta raksti”. Projekts, kas tapis sadarbībā ar tehnoloģiju uzņēmumu “Vividly”, pirmo reizi tika parādīts 2021. gadā Polijā, Bjalistikā, gūstot lielu atzinību. Ikvienam muzeja apmeklētājam tagad tiek piedāvāta brīnišķīga iespēja pāršķirt audumus, aplūkot katru tuvāk un ieskatīties tekstilmākslas aizkulisēs.

MUZEJI UN ARHĪVI / ATMIŅU INSTITŪCIJAS MATERIĀLAIS UN NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

Izstāde “NYET, NYET, SOVIET! Politiskie protesti un demonstrācijas ārpus Latvijas 1945–1991”

Piedāvā: Muzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē”

Norises laiks: No 10. maija; klātienēs norise (Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā)

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: info@lapamuzejs.lv, tel. nr.: 28066186

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: www.lapamuzejs.lv

Izstāde “NYET, NYET, SOVIET! Politiskie protesti un demonstrācijas ārpus Latvijas 1945–1991” apkopo trimdas latviešu politisko protestu un demonstrāciju pieredzi, kas rosina mūs būt ne tikai sabiedriski aktīviem un līdzatbildīgiem, bet arī izprast savas valsts brīvības cenu un katra paša iesaisti tās saglabāšanā. Izstāde rosina meklēt atbildes uz jautājumu “Ko tu dari Latvijas brīvības labā?”.

Nodarbības laikā (aptuveni viena stunda) jauniešiem būs iespēja iepazīties ar izstādi, meklējot atbildes uz āķīgiem jautājumiem, būs pašiem jādomā, kā varētu izteikties par sev svarīgām tēmām, izgudrojot atbilstošus saukļus, kā arī būs iespēja uzgleznot savu vēstījumu uz sešus metrus gara “Brīvības mūra”.

Izstādes “Krimplēnmānija. Modes klieziens padomju garderobē”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: tfm@lnvm.lv, tel. nr.: 67224502

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: www.lnvm.lv

Izstāde veltīta spilgtai modes parādībai – krimplēna apģērbam, kas bija 1960.–70. gadu “modes klieziens”. Muzejā izstādīts viens no Latvijā bagātākajiem krimplēna tērpu vākumiem no mākslinieces Annas Aizsilnieces kolekcijas, ko papildina muzeja krājuma priekšmeti un privāti apģērbi deponējumi, kā arī privātpersonu atmiņas par savulaik valdījušo “krimplēnmāniju” – to, kā šo audumu ieguva, šuva un valkāja.

Vienlaikus izstādes vēstījumam ir daudz dziļāks 20. gs. otrās puses Latvijas un pasaules kultūrvēstures konteksts – tehnoloģiju progress, izmaiņas sabiedrības gaumē un estētikā, moderno dizaina formu ienākšana cilvēku ikdienā. Klātesošs ir arī tālaika pasaules dalījums divos ideoloģiski naidīgos blokos abpus Dzelzs priekškaram.

Izglītojoša spēle “Jaunie restauratori”

Piedāvā: Rundāles pils muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; digitāla norise

Kontaktinformācija: Helga Tormane, e-pasts: izglitiba@rundale.net, tel. nr.: 25654549

Mērķauditorija: 6.–10. klase

Plašāk: www.jaunierestauratori.lv

Izglītojošā spēle “Jaunie restauratori” aizraujošā veidā iepazīstina skolēnus ar Rundāles pili, tās vērtībām un veido izpratni par restauratora profesiju un restaurācijas nozīmi. Spēli veido ievada video, trīs praktiski uzdevumi un diskusiju sadaļa. No spēlē iekļautā video spēlētāji uzzinās interesantus faktus par Rundāles pils vēsturi un tās restaurāciju, bet praktiskie uzdevumi ļaus spēles dalībniekiem iejusties restauratora lomā. Spēlē tiek apvienoti digitāli materiāli un drukāti materiāli, kuri tiks nosūtīti uz skolu.

Pastāvīgās ekspozīcijas “Jaunmoku pils vēsture” iepazīšana

Piedāvā: Jaunmoku pils muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: info@jaunmokupils.lv,
tel. nr.: 26187442

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Ekspozīcijas apmeklējuma laikā skolēni iepazīst Jaunmoku muižas kungu mājas jeb pils vēsturi. Muiža ir celta 20. gadsimta sākumā kā Rīgas pilsētas galvas Džordža Armitsteda ārpilsētas īpašums – medību pils –, sekojot tā laika nozīmīgākajām tendencēm tehnoloģijās, arhitektūrā un mākslā. Skolēni izzinās nozīmīgākos vēstures notikumus, iepazīs bijušo muižas īpašnieku, īpaši Armitsteda un Freimaņu dzimtu, nozīmi muižas attīstībā. Apskatot 1. stāva vēstures un interjera ekspozīcijas, skolēni vienlaikus gūs ieskatu 19. gadsimta beigu–20. gadsimta sākuma mākslas un arhitektūras stila – jūgendstila – izmantošanā telpu interjerā, mākslā un arhitektūrā.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Senā skola un sēta”

Piedāvā: Kubalu skola–muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Mārcis Tālbergs, e-pasts: kubalmuz@dundaga.lv, tel. nr.: 26332238

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <http://www.kubalmuz.lv/>

Nodarbība “Senā skola un sēta” ir stāsts par Kubalu skolu Dundagas muižā, Kurzemē 19. gadsimta beigās–20. gadsimta sākumā, kur pirmais skolotājs bija Ernests Dinsbergs (1816–1902), lai radītu izpratni par skolas un skolotāja nozīmi tā laika vietējās sabiedrības dzīvē. Skolēni uzzinās par tā laika skolasbērnu mācību gaitām, rēķinās uzdevumus, izmantojot tāfelītes un grifeles, izmēģinās rakstīt ar spalvaskātiem un tinti. Skolas sētā un saimniecības ēkā skolēni iepazīs tā laika skolotāju un skolēnu ikdienas dzīvi un darbus, kā arī etnogrāfisko priekšmetu kolekciju, uzzinot to pielietojumu.

BEZMAKSAS NORISES

Filmizrāde “Data, tas ir mans vārds”

Piedāvā: VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”

Norises laiks: Brīvi pieejami neierobežotā laika posmā

Mērķauditorija: 4.–12. klase

Plašāk: https://www.lVRTC.lv/projekti/tvtornis_2_0/data-tas-ir-mans-vards/

Režisore Inga Tropa-Fišere kopā ar dažādu radošo profesionāļu komandu radījusi filmizrādi, kurā organiski sakļaujas izrādes, filmas, bloga un uzņēmuma reklāmas līnijas, kas savijas ar stāstu par divu jaunu, vientuļu cilvēku attiecību attīstību, vienlaikus stāstot gan par Latvijas

neatkarības atgūšanu un Zaķusalas TV torņa nozīmi tajā, gan par datu apraides vēsturi, cilvēciskām vērtībām un savstarpējām attiecībām.

Stāsts nav par tehnoloģijām, bet par cilvēkiem, jaunas meitenes Datas acīm izzinot, kā veidojušās tehnoloģijas un kā tās ietekmējušas cilvēku attiecības. Datu pārraides attīstība Latvijā parādīta apgrieztā secībā – no mūsdienām atpakaļejošā laika plūdumā, kā arī mainot pierasto skatupunktu rādot, kā digitālā pasaule vēro un vērtē mūs – cilvēkus.

Metodiskie materiāli literatūras, teātra, mākslas, arhīvu un muzeju iepazīšanai

Piedāvā: Latvijas Nacionālais teātris, biedrība “Latvijas Mākslinieku savienība”, Latvijas Nacionālais arhīvs, ekspozīcijas “Sirdsapziņas ugunsurs” atbalsta fonds un RIBOCA LAB (*Riga International Biennial of Contemporary Art LAB*)

Norises laiks: Brīvi pieejami neierobežotā laika posmā

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Lai veicinātu bērnu un jauniešu interesi par Latvijas kultūras norisēm un personībām, piecas kultūras institūcijas sadarbībā ar kultūrizglītības programmu “Latvijas skolas soma” izstrādājušas resursus un metodiskos ieteikumus, kas palielina mācību procesā izmantojamo materiālu klāstu par dažādām kultūras nozarēm. Materiāli palīdzēs skolēniem tuvāk iepazīt Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes, kā arī atvieglot skolotāju darbu; tie pieejami bez maksas.

Materiāli pieejami šeit: <https://www.lnkc.gov.lv/lv/metodiskie-materiali-latvijas-skolas-soma>.

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā iekļautajām kultūras norisēm atrodama [Kultūras ministrijas mājaslapā esošajā tabulā](#), atsevišķi izdalot digitālās un klātienē norises.
- Viss **valsts kultūras iestāžu** (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvājums ir iekļauts programmas saturā arī tad, ja nav specifiski norādīts apkopojuma tabulā. Norises, kas nav pieejamas regulāri un ilgstoši (piemēram, izstādes vai īpaši koncerti, kas notiek tikai vienu reizi), piedāvājuma tabulā netiek iekļautas. Pedagogi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas pieejamas mājaslapā <https://www.lnkc.gov.lv/lv/programmas-latvijas-skolas-soma-kulturas-norisu-izlases>.
- Jaunas un lietotāju iecienītas norises atrodamas programmas “Latvijas skolas soma” mājaslapas sadaļā “Skolu pieredze un aktualitātes”: www.latvijasskolassoma.lv.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo tīklu kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma> un “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/>. Tur iespējams pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļā zem norises ieraksta, vai daloties ar kādu ierakstu, kā arī sasaistīt atsevišķas skolas vai novada publiskoto informāciju ar kopējo krājumu.

Norises, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, bet piedāvājuma veidā nosūtītas tieši skolai, jāpārlicinās par to atbilstību programmas mērķim, **sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu**, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.
